

# Kukátko



V. ročník krajské postupové přehlídky amatérského divadla pro dospělé a dětské publikum

## Nová připomínka Ljuby Hermanové

**Text: -mpe-**

Okolo čtvrté hodiny odpolední prvního dne Divadelního salonu paní Ljuby se sešlo několik desítek lidí na adrese Nádražní 104/27. Stalo se tak kvůli zahájení salonu odhalením nové mozaikové plakety Ljuby Hermanové na bráně k jejímu rodnému domu.

Přítomni byli mimo jiné politické tváře města, umělecký ředitel SDN Miroslav Král, autor plakety Ondřej Trédl a čestný host PhDr. Jaroslav Someš. Ten vzpomínal na Ljubu Hermanovou nejen jako na *děvče s čertem v těle*, ale jako na divadelně i lidsky mnohovrstvou osobnost, kterou se Neratovice mohou pyšnit.

Rád bych na konci této krátké zprávy poděkoval všem souborům minulým, současným i budoucím za účast na přehlídce, porotě za hodnocení a návštěvníkům za vytváření kouzelné atmosféry. Přejeme vám příjemnou podívanou.

– vaše **Kukátko**

## Ze života Ljuby Hermanové, talentované a temperamentní herečky

**text: -nira-, -dak-**

**Divadelní salon nese jméno Ljuby Hermanové, oblíbené české herečky, muzikálové a operetní zpěvačky a šansoniérky. Její pestří život obsahuje plno obdivuhodných úspěchů ale i kuriozních perliček.**

Ljuba Hermanová se narodila 23. dubna 1913 v Neratovicích v ulici Nádražní a dostala něžné jméno Luběnka. Otec Jan Hugo Herrmann byl železniční úředník a trochu despota, Ljuba k němu nikdy nenašla vztah. Naopak matku Annu milovala, ta byla nadšenou ochotnicí a dceři vštěpovala umělecký talent. Zpívala s ní, nechala ji, aby chodila na divadelní zkoušky a hrála na housle. Jelikož měla už od dětství „čerta v těle“, ráda se věnovala spíš klukovským zábavám, mezi které patřilo házení šutry a lezení po stromech.

### **Začátky kariéry**

Když se Ljuba s rodiči přestěhovala do Prahy, vystudovala gymnázium a úspěšně se dostala na konzervatoř. Na ni však nenastoupila a odešla rovnou hrát do smíchovské Arény. Odtud pokračovala do Švandova divadla a dál do velkých divadelních sálů střední Evropy, kde zpívala jakožto subreta v operetách. Díky tomu byla již ve 30. letech 20. století velice oblíbenou a populární. V roce 1934 se stala hlavní ženskou pěveckou hvězdou Osvobozeného divadla, kde si jako jediná žena zahrála a zazpívala v předscéně s Jiřím Voskovcem a Janem Werichem. Již předtím ji angažovali do komedie *Peníze nebo život*, ve které společně s Hanou Vítovou nazpívala slavný hit *Život je jen náhoda*. Její přelétavost jí ale nedovolila v žádném angažmá vydržet příliš dlouho, a tak se po čase přesunula do Nového divadla Oldřicha Nového.

### **Komplikace kvůli válce a následný vzestup**

Na konci třicátých let začala mít problémy, jelikož byla poloviční židovkou. Po dobu šesti let nemohla v období protektorátu vůbec veřejně vystupovat. Po válce se vrátila ke svému poslednímu angažmá u Nového. O rok později



přestoupila, již podruhé, do Osvobozeného divadla. Tam si zahrála v premiérách komedie Přišla na večeri a muzikálu Divotvorný hrnec. Prošla taktéž Hudebním divadlem Karlín, kde účinkovala od roku 1949, a za tu dobu poznala spoustu českých, ale i evropských režisérských ikon. Pracovala například s Alfrédem Radokem, Jiřím Frejkou nebo Vlastou Burianem. V roce 1958 spoluzaložila Divadlo Na zábradlí, kde si zahrála v legendárním počínu Antonína Moskalyka Kdyby tisíc klarinetů.

Vyvrcholením Ljubiny kariéry v Divadle Na zábradlí byla inscenace Nejlepší rocky paní Hermanové, jež byla sepsána tamními dramaturgy Milošem Macourkem a Václavem Havlem. Hostovala v kabaretu Večerní Brno s řadou šansonů nebo v parafrázi Krále Lávy Karla Havlíčka Borovského od Milana Uhdeho. Vystupovala v různých pořadech a zábavných vystoupeních až do devadesátých let. Diváky udivovala svou vitalitou a tanečními schopnostmi, kterými vládla až do své smrti. Dobře se jí dařilo v operetách, hudebních francouzských komediích a muzikálech. Rovněž vystupovala v rozhlase, televizi a nahrála několik gramofonových desek. Ondřej Suchý o ní vydal knížku Ljuba Hermanová.

### Nespoutaná duše

Jinak byla tato herečka známá svým znamenitým módním vkusem, vždy byla takzvaně šik. Ale zároveň se sama nikdy nebrala moc vážně, jako jedna z mála hereček své doby si ze sebe dokázala udělat legraci. Života i jeho radostí si užívala plnými doušky. Ráda se bavila, vymetala večírky, všude jí bylo plno. Jan Werich na její adresu kdysi poznamenal, že zrála jak víno z dobré úrody, protože ani s přibývajícimi léty neztrácela svůj půvab a šarm. Čtyřikrát se také vdala a čtyřikrát se rozvedla, děti ale neměla žádné. Všichni její partneři byli mladší než ona, ten poslední dokonce o téměř třicet let. V roce 1966 získala titul zasloužilá umělkyně. Ljuba Hermanová zemřela 21. května 1996 v Praze. Je pochována na Vyšehradě ve společném hrobě s herci Fabiánovou, Dítětem a dalšími.

### Tři drbinky o Ljubě Hermanové

V dlouhém výčtu jejích citelů nechyběli ani Voskovec s Werichem. „Myslím, že jsem se Werichovi líbila, ale mně se líbil spíš jemnější a romantičtější Voskovec. Ovšem randila jsem s oběma. Později jsem se dozvěděla, že si to pak v šatně stejně řekli,“ přiznala herečka po letech.

Také tvrdila, že autor Jaroslav Ježek napsal píseň Život je jen náhoda právě pro ni, protože ji miloval. Kuriózní je, že to samé prohlašovala i Vítová. Dnes už se bohužel nedozvíme, jak to bylo ve skutečnosti.

Žila bohémským způsobem života, není překvapením, že se v její minulosti vyskytovaly drogy různého druhu. Se šňupáním kokainu to údajně došlo až tak daleko, že jednou vyběhla z hotelu pouze v rozepnutém kabátu, jen aby si mohla koupit další dávku. Kokain, milenci, alkohol a flámy – i takový byl život Ljuby Hermanové.

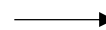
*Článek napsali redaktori minulých ročníků David Kupka (2021) a Nikola Rajchertová (2024).*

## Rozhovor o výuce dramatické výchovy na GFP s Dianou Vysušilovou

text: -ach-

### Jak jste se Vy osobně dostala k divadlu?

Jako malé dítě jsem přednášela a můj otec se mnou přednes často trénoval. Plynule na to navázalo, když jsem v páté třídě začala chodit do lidové školy umění na literárně dramatický obor a s naším souborem jsem začala divadlo praktikovat. Můj zájem setrval i při studiu gymnázia a když jsem poté zvažovala na jakou školu půjdu, má kamarádka z lidové školy mi oznámila, že se otvírá nový vysokoškolský obor dramatické výchovy a obě jsme se tam přihlásily.



**Co pro vás divadlo znamená?**

Divadlo v sobě obsahuje spoustu životních příběhů, které si vytváříme, abychom životu dodali nějaký smysl a v tomto bodě nás upozorňuje na celý systém filozofie. Řekla bych, že součástí divadla je i sociologie, protože každý divadelník těží z toho, jak se lidé typicky chovají v některých situacích, jaké je jejich typizující jednání, jaké jsou v nich automatismy. Další částí je hlasová výchova, takže se dostáváme na pomezí hudební výchovy a samozřejmě nesmí chybět osvětlení, čímž se dostáváme do fyziky. Ke každému divadlu máme nějaký dramatický text nebo literární předlohu, tudíž slovesné umění. Myslím, že není obor, kterému by se divadlo vyhnulo a s tím souvisí to, že divadelníci mohou být lidé velice různorodí.

**Jak dlouho už funguje výuka dramatické výchovy na GFP?**

Výuka dramatické výchovy funguje od počátku založení školy. Byla součástí koncepce paní ředitelky, která školu zakládala. Věděla, že vedle výtvarného a hudebního umění, máme ještě umění dramatické, které je pro rozvoj mladého jedince velmi přínosné. Paní ředitelka dokonce sama vyučovala seminář rétoriky pro starší studenty.

**Děláte ve škole divadla pro veřejnost?**

Původně jsme divadla pro veřejnost nedělali, pouze výjimečně. Jedno představení jsme zrealizovali v roce 2018. Uvedli jsme ho na malém sále v kulturním domě. Z důvodu, že se přihlásilo dost zajímavých lidí s určitými hereckými ambicemi do volitelné dramatické výchovy. Avšak hodiny ve škole se zaměřovaly spíše na osobnostní a sociální výchovu. V posledních třech letech máme k dispozici komorní divadélko Lípa, což jsem shledala jako úžasnou příležitost pro studenty se posunout dál ve vnímání mezilidských vztahů a v sebeprezentaci, proto jsem začala prostor využívat.

**Kolik divadel už se na GFP hrálo?**

Za poslední tři roky se jich hrálo 14 nebo 15.

**Jak probíhá příprava takového divadla?**

To je u každého představení trochu jiné, je to poněkud složitá záležitost. Řekla bych, že je pro mě důležité, jaký charakter má dotyčná skupina, kterou dostanu k dispozici. Svým způsobem musím skupinu chvíli zkoumat a musím o ní přemýšlet a podle toho pak padají rozhodnutí. Jde o to, jestli se ve skupině najde jedinec, který je dostatečně schopný, aktivní a chce napsat a zrealizovat nějaký svůj scénář anebo jestli mám ve skupině najít určitý námět, se kterým se pokusím vnitřněji seznámit a poté z něj vytvoříme nějaký dramatický výstup.

**Myslíte, že by divadlo mělo být součástí výuky na každé škole?**

Jsem úplně pro. Bohužel je těžké to na školách ustanovit, protože je na ně neustálý tlak, aby snižovaly počty hodin a ve školském systému to více méně funguje tak, že se matematika přetahuje s češtinou, kolik hodin bude možno učit, proto myslím, že tato chvíle není zrovna příhodná, aby spousta ředitelů udělala rozhodnutí a zavedla dramatickou výchovu stejně, jako to máme my. Můžeme být vděční zakládající paní ředitelce, že dramatickou výchovu zavedla.

**Vidíte rozdíly mezi amatérským divadlem, jaké bylo za vašich začátků, a dnešním amatérským divadlem?**

Jsem úplně pro. Bohužel je těžké to na školách ustanovit, protože je na ně neustálý tlak, aby snižovaly počty hodin a ve školském systému to více méně funguje tak, že se matematika přetahuje s češtinou, kolik hodin bude možno učit, proto myslím, že tato chvíle není zrovna příhodná, aby spousta ředitelů udělala rozhodnutí a zavedla dramatickou výchovu stejně, jako to máme my. Můžeme být vděční zakládající paní ředitelce, že dramatickou výchovu zavedla.

*Respondentka je vyučující dramatické výchovy na Gymnáziu Františka Palackého v Neratovicích.*

## Pár fotografií z loňska

Foto: -lin-



Děkujeme  
sponzorům

Společenský  
dům  
Neratovice



Ministerstvo  
kultury



město  
Neratovice



NIK  
Artama



Redakce **Kukátka**

šéfredaktor: Martin Peprný

redaktoři: Kristýna Doležalová, Adéla Charvátová, Barbora Moravcová, Winnie Král

a redaktorka a fotografa: Linda Šprinclová

